

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ คน มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จคนการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบ ในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการพัฒนาวัดต้นแบบ ในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

๔.๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการ อุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

อักษรย่อและสัญลักษณ์ทางสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	หมายถึง	จำนวนตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	หมายถึง	ค่า Sum of Squares (ผลบวกกำลังสองของคะแนน)
df	หมายถึง	ค่า Degree of freedom (ขั้นของความเป็นอิสระ)
MS	หมายถึง	ค่า Mean Square (ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน)
Sig.	หมายถึง	ค่า Significant (ระดับนัยสำคัญ)
t	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
F	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
*	หมายถึง	ค่า allowable error ๐.๐๕ (ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้)

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๔๐๐)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	๑๘๓	๔๕.๘
	หญิง	๒๑๗	๕๔.๒
รวม		๔๐๐	๑๐๐.๐
อายุ			
	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๔๙	๑๒.๓
	๓๐ – ๔๐ ปี	๑๔๘	๓๗.๐
	๔๑ – ๕๐ ปี	๑๐๔	๒๖.๐
	๕๑ ปีขึ้นไป	๙๙	๒๔.๗
รวม		๔๐๐	๑๐๐.๐
ระดับการศึกษา			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๔๒	๓๕.๕
	ปริญญาตรี	๑๘๙	๔๗.๓
	สูงกว่าปริญญาตรี	๖๙	๑๗.๒
รวม		๔๐๐	๑๐๐.๐
อาชีพ			
	ข้าราชการ	๑๑๘	๒๙.๕
	ธุรกิจส่วนตัว	๑๐๖	๒๖.๕
	รับจ้าง	๘๕	๒๑.๒
	อื่นๆ โปรดระบุ	๙๑	๒๒.๘
รวม		๔๐๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

(n = ๔๐๐)		
สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
โสด	๑๐๔	๒๖.๐
สมรส	๒๓๘	๕๙.๕
หย่าร้าง/หม้าย	๕๘	๑๔.๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “การพัฒนาวัตตต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร” จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒ รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน ๑๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๐ – ๔๐ ปี จำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐ รองลงมามีอายุระหว่าง ๔๑ – ๕๐ ปี จำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐ และน้อยที่สุด คือ มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓ รองลงมามีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕ และน้อยที่สุด คือ มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ จำนวน ๑๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ รองลงมามีอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๑๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕ และน้อยที่สุด คือ มีอาชีพรับจ้าง จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒

สถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน ๒๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๕ รองลงมามีสถานภาพโสด จำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐ และน้อยที่สุด คือ มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนา วัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๖ ด้าน แต่ละด้าน มี ๕ ข้อ รวม ๓๐ ข้อ โดยแสดงด้วยค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวม และรายด้าน ดังแสดงในตารางที่ ๔.๒ – ๔.๘

ตารางที่ ๔.๒ แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยาน
การศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

(n = ๔๐๐)

ที่	การพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยาน การศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานภายในวัด	๓.๒๕	๑.๐๙	ปานกลาง
๒.	ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา	๒.๖๘	๑.๑๒	ปานกลาง
๓.	ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการในวัด	๒.๗๐	๑.๑๗	ปานกลาง
๔.	ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ ร่มรื่น	๒.๗๖	๑.๑๖	ปานกลาง
๕.	ด้านจัดแผนงานหรือโครงการ	๒.๙๕	๑.๐๙	ปานกลาง
๖.	ด้านจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด	๒.๘๘	๑.๑๖	ปานกลาง
รวม		๒.๘๗	๐.๙๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๒.๘๗ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานภายในวัด มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๕ รองลงมา คือ ด้านจัดแผนงานหรือโครงการ มีค่าเฉลี่ย ๒.๙๕ และที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ๒.๖๘

ตารางที่ ๔.๓ แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัด

(n = ๔๐๐)

ที่	ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัด	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	วัดมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานเกี่ยวประวัติความเป็นมาของวัด	๓.๗๙	๑.๕๘	มาก
๒.	วัดมีการประชาสัมพันธ์ การเข้าใช้พิพิธภัณฑ์	๒.๘๕	๑.๑๐	ปานกลาง
๓.	วัดมีการเผยแพร่พิพิธภัณฑ์ผ่านสื่อต่างๆ	๓.๓๗	๑.๔๑	ปานกลาง
๔.	วัดมีผู้แนะนำให้การปรึกษาในการเข้ามาเรียนรู้ภายในวัด	๓.๒๘	๑.๓๗	ปานกลาง
๕.	วัดมีการพัฒนาพิพิธภัณฑ์สิ่งที่มีอยู่ภายในวัดเป็นที่น่าสนใจ	๒.๙๔	๑.๓๖	ปานกลาง
รวม		๓.๒๕	๑.๐๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัดศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๒๕ เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ๑ ข้อ และระดับปานกลาง ๕ ข้อ โดยประเด็นที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ วัดมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานเกี่ยวประวัติความเป็นมาของวัด มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๙ รองลงมา คือ วัดมีเผยแพร่พิพิธภัณฑ์ผ่านสื่อต่างๆ มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๗ และที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ วัดมีการประชาสัมพันธ์ การเข้าใช้พิพิธภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๕

ตารางที่ ๔.๔ แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร **ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา**

(n = ๔๐๐)

ที่	ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	วัดมีการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมภายในวัด	๒.๕๘	๑.๒๗	ปานกลาง
๒.	วัดมีการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพระพุทธศาสนาภายในวัด	๒.๘๑	๑.๒๕	ปานกลาง
๓.	วัดมีการจัดสอนธรรมศึกษาแก่เด็กนักเรียนและประชาชนผู้สนใจ	๒.๖๗	๑.๔๑	ปานกลาง
๔.	วัดมีการจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด	๒.๘๖	๑.๒๕	ปานกลาง
๕.	วัดมีการจัดสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานแก่ประชาชน	๒.๔๙	๑.๒๖	น้อย
รวม		๒.๖๘	๑.๑๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร **ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา** ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๒.๖๘ เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง ๔ ข้อ และระดับน้อย ๑ ข้อ โดยประเด็นที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ วัดมีการจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๖ รองลงมา คือ วัดมีการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพระพุทธศาสนา ภายในวัด มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๑ และที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ วัดมีการจัดสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานแก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ย ๒.๔๙

ตารางที่ ๔.๕ แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยาน
การศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร **ด้านจัดสถานที่**
เผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการในวัด

(n = ๔๐๐)

ที่	ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูลความรู้ ทางวิชาการในวัด	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	วัดมีห้องสมุด / มุมหนังสือ	๒.๙๐	๑.๕๗	ปานกลาง
๒.	วัดมีการจัดนิทรรศการส่งเสริมการศึกษา	๒.๔๔	๑.๓๓	น้อย
๓.	วัดมีการจัดทำป้ายคติธรรม และสื่อในแบบต่างๆ	๒.๗๐	๑.๕๓	ปานกลาง
๔.	วัดมีการส่งเสริมพระสงฆ์ไปสอนในโรงเรียนต่างๆ	๒.๖๖	๑.๑๑	ปานกลาง
๕.	วัดมีหอกระจายข่าว หรือเว็บไซต์ของวัด	๒.๘๒	๑.๒๓	ปานกลาง
รวม		๒.๗๐	๑.๑๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการ
อุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร **ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูล**
ความรู้ทางวิชาการในวัด ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๒.๗๐ เมื่อพิจารณาเป็นข้อ
พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหม
รังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง ๔ ข้อ และระดับน้อย ๑ ข้อ โดยประเด็น
ที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ วัดมีห้องสมุด/มุมหนังสือมีค่าเฉลี่ย ๒.๙๐ รองลงมา คือ วัดมีหอกระจาย
ข่าว หรือเว็บไซต์ของวัด มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๒ และที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ วัดมีการจัดนิทรรศการ
ส่งเสริมการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ๒.๔๔

ตารางที่ ๔.๖ แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร **ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ ร่มรื่น**

(n = ๔๐๐)

ที่	ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ ร่มรื่น	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	บริเวณวัดมีความสะอาด เป็นที่น่ามาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสให้เกิดแก่ผู้พบเห็น	๒.๗๓	๑.๔๑	ปานกลาง
๒.	บริเวณวัดมีความสงบ ร่มรื่น เหมาะแก่การปฏิบัติธรรม เจริญจิตภาวนา	๓.๐๙	๑.๒๙	ปานกลาง
๓.	บริเวณวัดมีสิ่งปลูกสร้างที่ปลูกสร้างขึ้นอย่างเป็นระเบียบ มีความเรียบร้อย สวยงามเป็นสัดส่วน	๒.๖๒	๑.๓๓	ปานกลาง
๔.	วัดมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลช่วยรักษาความสะอาดบริเวณวัดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความสะอาดอยู่ตลอดเวลา	๒.๖๐	๑.๓๓	ปานกลาง
๕.	วัดมีการดูแลซ่อมแซมปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัดอย่างสม่ำเสมอ	๒.๗๔	๑.๒๖	ปานกลาง
รวม		๒.๗๖	๑.๑๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร **ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ ร่มรื่น** ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๒.๗๖ เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยประเด็นที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ บริเวณวัดมีความสงบ ร่มรื่น เหมาะแก่การปฏิบัติธรรม เจริญจิตภาวนา มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๙ รองลงมา คือ วัดมีการดูแลซ่อมแซมปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัดอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย ๒.๗๔ และที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ วัดมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลช่วยรักษาความสะอาดบริเวณวัดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความสะอาดอยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ย ๒.๖๐

ตารางที่ ๔.๗ แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร **ด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการ**

(n = ๔๐๐)

ที่	ด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	วัดมีการจัดการวางแผนในการก่อสร้างอาคารเสนาสนะภายในวัด อย่างเป็นระบบระเบียบ	๓.๐๑	๑.๔๗	ปานกลาง
๒.	วัดมีการวางแผนงาน ประชุมปรึกษาหาแนวทางพัฒนาวัดอย่างสม่ำเสมอ	๒.๙๑	๑.๔๑	ปานกลาง
๓.	วัดมีการจัดทำป้ายแผนงานกิจกรรมภายในวัด	๒.๙๑	๑.๓๓	ปานกลาง
๔.	วัดมีการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา	๒.๘๓	๑.๓๖	ปานกลาง
๕.	วัดมีการปรับสถานที่แหล่งความรู้ทางพระพุทธศาสนา เพื่อความน่าสนใจแก่ผู้มาศึกษาหาความรู้	๓.๐๖	๑.๔๙	ปานกลาง
รวม		๒.๙๕	๑.๐๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร **ด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการ** ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๒.๙๕ เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยประเด็นที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ วัดมีการปรับสถานที่แหล่งความรู้ทางพระพุทธศาสนา เพื่อความน่าสนใจแก่ผู้มาศึกษาหาความรู้ มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๖ รองลงมา คือ วัดมีการจัดการวางแผนในการก่อสร้างอาคารเสนาสนะภายในวัด อย่างเป็นระบบระเบียบ มีค่าเฉลี่ย ๒.๙๑ และที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ วัดมีการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๓

ตารางที่ ๔.๘ แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร **ด้านจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด**

(n = ๔๐๐)

ที่	ด้านจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	วัดมีการจัดทำแผนป้ายการเดินทางมาสู่วัด	๒.๙๕	๑.๔๙๓	ปานกลาง
๒.	พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการวางแผนงานพัฒนาวัดกับทางคณะสงฆ์ภายในวัด	๒.๘๒	๑.๒๓	ปานกลาง
๓.	วัดมีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์วัด เพื่อสะดวกแก่ผู้สนใจมาศึกษาหาความรู้	๒.๙๑	๑.๔๖	ปานกลาง
๔.	วัดมีการจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัดแบ่งเขตพุทธาวาส สังฆาวาสอย่างชัดเจน	๒.๙๖	๑.๕๘	ปานกลาง
๕.	วัดมีการจัดทำป้ายบอกอาคารสถานที่ เพื่อสะดวกแก่ผู้มีความประสงค์จะไปในสถานที่ต่างๆภายในวัด	๒.๗๑	๑.๓๒	ปานกลาง
รวม		๒.๘๘	๑.๑๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร **ด้านจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด** ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๒.๘๘ เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยประเด็นที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ วัดมีการจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด แบ่งเขตพุทธาวาส สังฆาวาสอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ๒.๙๖ รองลงมา คือ วัดมีการจัดทำแผนป้ายการเดินทางมาสู่วัด มีค่าเฉลี่ย ๒.๙๕ และที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ วัดมีการจัดทำป้ายบอกอาคารสถานที่ เพื่อสะดวกแก่ผู้มีความประสงค์จะไปในสถานที่ต่างๆภายในวัด มีค่าเฉลี่ย ๒.๗๑

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพ แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t – test) และ ค่าเอฟ (f – test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) โดยทดสอบภายใต้ค่าความสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ รายละเอียด ตามสมมติฐานที่ ๑ – ๕ ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

(n = ๔๐๐)

ความคิดเห็นต่อการ พัฒนาวัดต้นแบบในการ จัดการอุทยานการศึกษา ของวัดพรหมรังษี	เพศ				t	Sig.
	ชาย (๑๘๓ คน)		หญิง (๒๑๗ คน)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ สถานในวัด	๓.๓๐	๑.๑๑	๓.๒๐	๑.๐๘	๐.๙๖๖	๐.๓๗๔
๒. ด้านจัดกิจกรรมทาง การศึกษา	๒.๘๖	๑.๒๑	๒.๕๓	๑.๐๑	๓.๐๓๗*	๐.๐๐๐
๓. ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ ข้อมูลความรู้ทางวิชาการ ในวัด	๒.๘๗	๑.๒๓	๒.๕๖	๑.๑๑	๒.๖๒๐*	๐.๐๐๑
๔. ด้านจัดบริเวณวัดให้ สะอาด สงบ ร่มรื่น	๒.๙๔	๑.๒๓	๒.๖๐	๑.๐๘	๒.๙๙๑*	๐.๐๐๐
๕. ด้านจัดทำแผนงาน หรือโครงการ	๒.๙๘	๑.๑๑	๒.๙๒	๑.๐๘	๐.๕๘๕	๐.๙๙๖
๖. ด้านมีการจัดทำแผนผัง วัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด	๓.๐๓	๑.๒๑	๒.๗๕	๑.๑๑	๒.๔๓๖*	๐.๐๐๘
รวม	๓.๖๐	๑.๑๗	๓.๓๑	๑.๐๔	๒.๖๐๙*	๐.๐๐๓

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัด
ต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในด้าน
จัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัด และด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน
ส่วนในด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการในวัด ด้านจัด
บริเวณวัดให้สะอาด สงบ ร่มรื่น และด้านมีการจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด แตกต่างกัน จึง
ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

(n = ๔๐๐)

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๔๙	๓.๕๕	๑.๒๘
๓๐ – ๔๐ ปี	๑๔๘	๓.๔๘	๑.๑๑
๔๑ – ๕๐ ปี	๑๐๔	๓.๔๔	๑.๑๐
๕๑ ปีขึ้นไป	๙๙	๓.๓๔	๑.๐๓
ค่าเฉลี่ยรวม	๔๐๐	๓.๔๔	๑.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

(n = ๔๐๐)

	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๙๐๔	๓	๐.๖๓๕	๐.๕๑๕	๐.๖๗๒
ภายในกลุ่ม	๔๘๘.๑๘๙	๓๙๖	๑.๒๓๓		
ผลรวม	๔๙๐.๐๙๓	๓๙๙			

จากตารางที่ ๔.๑๐, ๔.๑๑ พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีช่วงอายุต่างกัน (ต่ำกว่า ๓๐ ปี $\bar{X} = ๓.๕๕$, ระหว่าง ๓๐ – ๔๐ ปี $\bar{X} = ๓.๔๘$, ระหว่าง ๔๑ – ๕๐ ปี $\bar{X} = ๓.๔๔$, ๕๑ ปีขึ้นไป $\bar{X} = ๓.๓๔$) มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = ๔๐๐)

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๔๒	๓.๔๓	๑.๑๑
ปริญญาตรี	๑๘๙	๓.๕๘	๑.๑๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๖๙	๓.๑๐	๑.๐๔
ค่าเฉลี่ยรวม	๔๐๐	๓.๕๔	๑.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = ๔๐๐)

	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๑.๕๒๐	๒	๕.๗๖๐	๔.๗๗๘*	๐.๐๐๙
ภายในกลุ่ม	๔๗๘.๕๗๓	๓๙๗	๑.๒๐๕		
ผลรวม	๔๙๐.๐๙๓	๓๙๙			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒, ๔.๑๓ พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = ๓.๔๓$, ปริญญาตรี $\bar{X} = ๓.๕๘$, สูงกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = ๓.๑๐$) มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัตตต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๔

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) ของประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัตตต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = ๔๐๐)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		๓.๔๓	๓.๕๘	๓.๑๐
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๔๓	-	- ๐.๑๕๑	๐.๓๒๖*
ปริญญาตรี	๓.๕๘	-	-	๐.๔๗๖*
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๑๐	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคิดเห็นของประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัตตต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ คือ ประชาชนที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัตตต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัตตต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ

(n = ๔๐๐)

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.
ข้าราชการ	๑๑๘	๓.๖๐	๐.๙๗
ธุรกิจส่วนตัว	๑๐๖	๓.๓๙	๑.๒๕
รับจ้าง	๘๕	๓.๕๒	๑.๐๖
อื่นๆ	๙๑	๓.๒๓	๑.๑๓
ค่าเฉลี่ยรวม	๔๐๐	๓.๔๔	๑.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ

(n = ๔๐๐)

	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๗.๙๔๐	๓	๒.๖๔๗	๒.๑๗๔	๐.๐๙๑
ภายในกลุ่ม	๔๘๒.๑๕๓	๓๙๖	๑.๒๑๘		
ผลรวม	๔๙๐.๐๙๓	๓๙๙			

จากตารางที่ ๔.๑๕, ๔.๑๖ พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน (ข้าราชการ $\bar{X} = ๓.๖๐$, ธุรกิจส่วนตัว $\bar{X} = ๓.๓๙$, รับจ้าง $\bar{X} = ๓.๕๒$, อาชีพอื่นๆ $\bar{X} = ๓.๒๓$) มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพ

(n = ๔๐๐)

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.
โสด	๑๐๔	๓.๔๖	๑.๑๓
สมรส	๒๓๘	๓.๓๗	๑.๑๕
หย่าร้าง/หม้าย	๕๘	๓.๗๐	๐.๘๖
ค่าเฉลี่ยรวม	๔๐๐	๓.๔๔	๑.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๘ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพ

(n = ๔๐๐)

	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๔.๙๗๓	๒	๒.๔๘๖	๒.๐๓๕	๐.๑๓๒
ภายในกลุ่ม	๔๘๕.๑๒๐	๓๙๗	๑.๒๒๒		
ผลรวม	๔๙๐.๐๙๓	๓๙๙			

จากตารางที่ ๔.๑๗, ๔.๑๘ พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน (โสด $\bar{X} = ๓.๔๖$, สมรส $\bar{X} = ๓.๓๗$, หย่าร้าง/หม้าย $\bar{X} = ๓.๗๐$) มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๙ สรุปผลสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	สถิติทดสอบ		ค่าระดับนัยสำคัญ	ผลการทดสอบ
			t	F		
๑	เพศ	ความคิดเห็นของประชาชน	๒.๖๐๙*	-	๐.๐๐๓	ยอมรับ
๒	อายุ	ความคิดเห็นของประชาชน	-	๐.๕๑๕	๐.๖๗๒	ปฏิเสธ
๓	ระดับการศึกษา	ความคิดเห็นของประชาชน	-	๔.๗๗๘*	๐.๐๐๙	ยอมรับ
๔	อาชีพ	ความคิดเห็นของประชาชน	-	๒.๑๗๔	๐.๐๙๑	ปฏิเสธ
๕	สถานภาพ	ความคิดเห็นของประชาชน	-	๒.๐๓๕	๐.๑๓๒	ปฏิเสธ

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ สรุปได้ว่า

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) ในประเด็นปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๒๐ ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัด

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	ขาดการพัฒนาพิพิธภัณฑ์สิ่งที่มีอยู่ในวัด อย่างต่อเนื่อง และให้เป็นที่น่าสนใจ	๒๗
๒.	ขาดการประชาสัมพันธ์ อย่างทั่วถึงในการเข้าใช้พิพิธภัณฑ์	๑๙
๓.	ขาดการสร้างมัลติมีเดีย หรือการจัดอบรมมัลติมีเดียรุ่นใหม่ ให้มีความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ภายในวัด	๑๖
รวม		๖๒

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัดมากที่สุด คือ ขาดการพัฒนาพิพิธภัณฑ์สิ่งที่มีอยู่ในวัด อย่างต่อเนื่อง และให้เป็นที่น่าสนใจ มีจำนวน ๒๗ คน รองลงมาคือ ขาดการประชาสัมพันธ์ อย่างทั่วถึงในการเข้าใช้พิพิธภัณฑ์ มีจำนวน ๑๙ คน และน้อยที่สุด คือ ขาดการสร้างมัลติมีเดีย หรือการจัดอบรมมัลติมีเดียรุ่นใหม่ ให้มีความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ภายในวัด มีจำนวน ๑๖ คน

ตารางที่ ๔.๒๑ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของ
วัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัด

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	ควรพัฒนาพิพิธภัณฑ์สิ่งที่มีอยู่ในวัด อย่างต่อเนื่อง และให้เป็นที่น่าสนใจ	๒๓
๒.	ควรมีการประชาสัมพันธ์ อย่างทั่วถึงในการเข้าใช้พิพิธภัณฑ์	๑๙
๓.	ควรมีการสร้างมัคคุเทศก์ หรือการจัดอบรมมัคคุเทศก์รุ่นใหม่ ให้มีความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ภายในวัด	๘
รวม		๕๐

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัดมากที่สุด คือ ควรพัฒนาพิพิธภัณฑ์สิ่งที่มีอยู่ในวัด อย่างต่อเนื่อง และให้เป็นที่น่าสนใจ มีจำนวน ๒๓ คน รองลงมาคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ อย่างทั่วถึงในการเข้าใช้พิพิธภัณฑ์ มีจำนวน ๑๙ คน และน้อยที่สุด คือ ควรมีการสร้างมัคคุเทศก์ หรือการจัดอบรมมัคคุเทศก์รุ่นใหม่ ให้มีความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ภายในวัด มีจำนวน ๘ คน

ตารางที่ ๔.๒๒ ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของ
วัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	ขาดการนำญาติโยมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	๔๓
๒.	ขาดอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่ใช้ให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาการ ที่มากขึ้น	๒๑
๓.	ขาดความสนใจ การใช้วิธีการสนทนา ถามตอบปัญหาจากเรื่องที่ได้บรรยาย แล้ว	๑๙
รวม		๘๓

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการ
อุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา
มากที่สุด คือ ขาดการนำญาติโยมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน มีจำนวน ๔๓ คน รองลงมาคือ ขาด
อุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่ใช้ให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาการที่มากขึ้น มีจำนวน ๒๑ คน
และน้อยที่สุด คือ ขาดความสนใจ การใช้วิธีการสนทนา ถามตอบปัญหาจากเรื่องที่ได้บรรยายแล้ว
มีจำนวน ๑๙ คน

ตารางที่ ๔.๒๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของ
วัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	ควรมีการนำญาติโยมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	๒๕
๒.	ควรมีจัดหาอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่ใช้ให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาการที่มากขึ้น	๒๑
๓.	ควรสร้างความสนใจ การใช้วิธีการสนทนา ถามตอบปัญหาจากเรื่องที่ได้บรรยายแล้ว	๔
รวม		๕๐

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา มากที่สุด คือ ควรมีการนำญาติโยมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน มีจำนวน ๒๕ คน รองลงมาคือ ควรมีจัดหาอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่ใช้ให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาการที่มากขึ้น มีจำนวน ๒๑ คน และน้อยที่สุด คือ ควรสร้างความสนใจ การใช้วิธีการสนทนา ถามตอบปัญหาจากเรื่องที่ได้บรรยายแล้ว มีจำนวน ๔ คน

**ตารางที่ ๔.๒๔ ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของ
วัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูล
ความรู้ทางวิชาการในวัด**

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	ขาดการจัดนิทรรศการการส่งเสริมการศึกษาแบบการให้ความรู้เชิงวิชาการ	๒๗
๒.	ขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเข้าไปสอนธรรมศึกษาตามโรงเรียนต่างๆ	๒๑
๓.	ขาดการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการ อย่างหลากหลาย	๙
รวม		๕๗

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการในวัด มากที่สุด คือ ขาดการจัดนิทรรศการการส่งเสริมการศึกษาแบบการให้ความรู้เชิงวิชาการ มีจำนวน ๒๗ คน รองลงมาคือ ขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเข้าไปสอนธรรมศึกษาตามโรงเรียนต่างๆ มีจำนวน ๒๑ คน และน้อยที่สุด คือ ขาดการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการ อย่างหลากหลาย มีจำนวน ๙ คน

ตารางที่ ๔.๒๕ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของ
วัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูล
ความรู้ทางวิชาการในวัด

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	ควรมีการจัดนิทรรศการการส่งเสริมการศึกษาแบบการให้ความรู้เชิงวิชาการ	๑๘
๒.	ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเข้าไปสอนธรรมศึกษาตามโรงเรียนต่างๆ	๑๓
๓.	ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการ อย่างหลากหลาย	๙
รวม		๔๐

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการในวัด มากที่สุด คือ ควรมีการจัดนิทรรศการการส่งเสริมการศึกษาแบบการให้ความรู้เชิงวิชาการ มีจำนวน ๑๘ คน รองลงมาคือ ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเข้าไปสอนธรรมศึกษาตามโรงเรียนต่างๆ มีจำนวน ๑๓ คน และน้อยที่สุด คือ ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการ อย่างหลากหลาย มีจำนวน ๙ คน

ตารางที่ ๔.๒๖ ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของ
วัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร **ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ
ร่มรื่น**

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	พระสงฆ์ สามเณรบางรูป ไม่ค่อยสนใจและเอาใจใส่ในการรักษาความสะอาดภายในวัด	๒๒
๒.	ขาดการร่วมรณรงค์ต่อต้านการทิ้งขยะภายในวัด	๑๖
๓.	ขาดการจัดบริเวณ สถานที่ อย่างเป็นสัดส่วน และเรียบร้อยในการทิ้งขยะ	๖
รวม		๔๔

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ ร่มรื่น มากที่สุด คือ พระสงฆ์ สามเณรบางรูป ไม่ค่อยสนใจและเอาใจใส่ในการรักษาความสะอาดภายในวัด มีจำนวน ๒๒ คน รองลงมาคือ ขาดการร่วมรณรงค์ต่อต้านการทิ้งขยะภายในวัด มีจำนวน ๑๖ คน และน้อยที่สุด คือ ขาดการจัดบริเวณ สถานที่ อย่างเป็นสัดส่วน และเรียบร้อยในการทิ้งขยะ มีจำนวน ๖ คน

ตารางที่ ๔.๒๗ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของ
วัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ
ร่มรื่น

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	ควรมีการจัดเวรของพระสงฆ์ และสามเณร ในการทำความสะอาดบริเวณ วัด	๒๐
๒.	ควรมีการร่วมรณรงค์ต่อต้านการทิ้งขยะภายในวัด	๑๕
๓.	ควรมีการจัดบริเวณ สถานที่ อย่างเป็นสัดส่วน และเรียบร้อย ในการทิ้งขยะ	๑๑
รวม		๔๖

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการ
อุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ
ร่มรื่น มากที่สุด คือ ควรมีการจัดเวรของพระสงฆ์ และสามเณร ในการทำความสะอาดบริเวณวัด มี
จำนวน ๒๐ คน รองลงมาคือ ควรมีการร่วมรณรงค์ต่อต้านการทิ้งขยะภายในวัด มีจำนวน ๑๕ คน
และน้อยที่สุด คือ ควรมีการจัดบริเวณ สถานที่ อย่างเป็นสัดส่วน และเรียบร้อย ในการทิ้งขยะ มี
จำนวน ๑๑ คน

ตารางที่ ๔.๒๘ ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของ
วัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการ

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	ขาดการจัดทำปฏิทินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบกันโดยทั่วถึง	๒๗
๒.	ขาดการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา	๒๐
๓.	ขาดการวางแผน หรือร่วมกันปรึกษาหาแนวทางพัฒนาวัดอย่างสม่ำเสมอ	๙
รวม		๕๖

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการมากที่สุด คือ ขาดการจัดทำปฏิทินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบกันโดยทั่วถึง มีจำนวน ๒๗ คน รองลงมาคือ ขาดการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา มีจำนวน ๒๐ คน และน้อยที่สุด คือ ขาดการวางแผน หรือร่วมกันปรึกษาหาแนวทางพัฒนาวัดอย่างสม่ำเสมอ มีจำนวน ๙ คน

ตารางที่ ๔.๒๙ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของ
วัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการ

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	ควรมีการจัดทำปฏิทินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนได้ทราบกันโดยทั่วถึง	๒๑
๒.	ควรมีการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาหาความรู้ อยู่ตลอดเวลา	๑๓
๓.	ควรมีการวางแผน หรือร่วมกันปรึกษาหาแนวทางพัฒนาวัดอย่างสม่ำเสมอ	๑๑
รวม		๔๕

จากตารางที่ ๔.๒๙ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการ
อุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการ
มากที่สุด คือ ควรมีการจัดทำปฏิทินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบกัน
โดยทั่วถึง มีจำนวน ๒๑ คน รองลงมาคือ ควรมีการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาวัดเป็นศูนย์กลาง
การศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา มีจำนวน ๑๓ คน และน้อยที่สุด คือ ควรมีการวางแผน หรือร่วมกัน
ปรึกษาหาแนวทางพัฒนาวัดอย่างสม่ำเสมอ มีจำนวน ๑๑ คน

ตารางที่ ๔.๓๐ ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของ วัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนผังวัดแสดง พื้นที่บริเวณวัด

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	ขาดความชัดเจนของป้ายบอกอาคารสถานที่ เพื่อสะดวกแก่ผู้มีความประสงค์จะไปในสถานที่ต่างๆภายในวัด	๒๗
๒.	ขาดการมีส่วนร่วมของพุทธศาสนิกชนในการวางแผนงานพัฒนาวัดกับทางคณะสงฆ์ภายในวัด	๒๓
๓.	ขาดความชัดเจนของแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด แบ่งเขตพุทธาวาส สังฆาวาส	๑๐
รวม		๖๐

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ปัญหา และอุปสรรคของการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด มากที่สุด คือ ขาดความชัดเจนของป้ายบอกอาคารสถานที่ เพื่อสะดวกแก่ผู้มีความประสงค์จะไปในสถานที่ต่างๆภายในวัด มีจำนวน ๒๗ คน รองลงมาคือ ขาดการมีส่วนร่วมของพุทธศาสนิกชนในการวางแผนงานพัฒนาวัดกับทางคณะสงฆ์ภายในวัด มีจำนวน ๒๓ คน และน้อยที่สุด คือ ขาดความชัดเจนของแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด แบ่งเขตพุทธาวาส สังฆาวาส มีจำนวน ๑๐ คน

ตารางที่ ๔.๓๑ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของ
วัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนผังวัดแสดง
พื้นที่บริเวณวัด

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	ควรเพิ่มป้ายบอกอาคารสถานที่ เพื่อสะดวกแก่ผู้มีความประสงค์จะไปใน สถานที่ต่างๆภายในวัด	๑๙
๒.	ควรให้พุทธศาสนิกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับทางวัดในการจัดทำแผนพัฒนาวัด	๑๗
๓.	ควรมีการแบ่งขอบเขตพื้นที่พุทธาวาส สังฆาวาส ให้ชัดเจน	๑๔
รวม		๕๐

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการ
อุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนผังวัดแสดง
พื้นที่บริเวณวัด มากที่สุด คือ ควรเพิ่มป้ายบอกอาคารสถานที่ เพื่อสะดวกแก่ผู้มีความประสงค์จะไปใน
สถานที่ต่างๆภายในวัด มีจำนวน ๑๙ คน รองลงมาคือ ควรให้พุทธศาสนิกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับทาง
วัดในการจัดทำแผนพัฒนาวัด มีจำนวน ๑๗ คน และน้อยที่สุด คือ ควรมีการแบ่งขอบเขตพื้นที่
พุทธาวาส สังฆาวาส ให้ชัดเจน มีจำนวน ๑๔ คน

๔.๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

การสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษารวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร การพัฒนาวัดไปสู่ความยั่งยืนในทุกๆ ด้าน โดยเน้นให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของวัดมากขึ้น ในขณะเดียวกันพระสงฆ์ก็ได้มีการพัฒนาศักยภาพและบทบาท ในด้านการชี้แนะ สั่งสอน และเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่พุทธศาสนิกชน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของวัดมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้วัดกลับมาเป็นศูนย์กลางของชุมชนในทุกๆ ด้าน เป็นที่สงบจิตใจ เป็นที่พักผ่อนของชุมชน และเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการบริหารจัดการสมัยใหม่ ที่ยังคงยึดหลักพระธรรมวินัยควบคู่กันไป โดยนำหลักการมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการบริหารกิจการของวัด ภายใต้อำนาจ บวรคือบ้าน วัด โรงเรียน และราชการเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนในการพัฒนาวัดต้นแบบ ใน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัด ๒) ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา ๓) ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการในวัด ๔) ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ ร่มรื่น ๕) ด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการ ๖) ด้านการจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๗ ท่าน ดังประเด็นคำถามต่อไปนี้

๑) ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัด

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัดนั้น การมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัดบ่งบอกถึงหลายกรณีเช่นความเป็นอยู่ของวัฒนธรรมท้องถิ่น^๑ ความสามัคคีในท้องถิ่น การจัดการวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมท้องถิ่น^๒ การมีพิพิธภัณฑ์สถานในวัดเป็นการถ่ายทอดความรู้ให้แก่คนรุ่นหลัง^๓ รับรู้ความเป็นมา การเป็นอยู่ในสมัยก่อนว่ามีความเป็นมาอย่างไร^๔ สิ่งสำคัญที่สุดคือการสร้าง

^๑สัมภาษณ์ นางสาววรรณดี สนชัย, ผู้อำนวยการเขตดอนเมือง, วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙.

^๒สัมภาษณ์ พระครูปริยัติคุณาทร, เจ้าคณะแขวงสีกัน – พุทฺธสองห้อง, วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙.

^๓สัมภาษณ์ พระครูชัยสารสุนทร, เจ้าอาวาสวัดเวฬุวนาราม, วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙.

^๔สัมภาษณ์ พระเทพพิทักษ์ อติพโล, เลขาธิการเจ้าอาวาสวัดพรหมรังษี, วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙.

เป็นการสร้างจิตสำนึกให้แก่คนรุ่นหลัง^๕ มีการเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตพื้นที่^๖ มีการให้ความรู้ ความเข้าใจในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานในวัด^๗

๒) ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษานั้น เป็นการเผยแพร่ความรู้แก่พระภิกษุสามเณร และประชาชน^๘ และเป็นการสร้างการอยู่ร่วมกัน ระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน และองค์กรรัฐ^๙ เป็นการปลูกฝังความรู้ทางพระพุทธศาสนา^{๑๐} เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้^{๑๑} เน้นกิจกรรมที่สร้างความรู้ให้แก่ประชาชน^{๑๒} จัดกิจกรรมบวชสามเณรภาคฤดูร้อนเพื่อปลูกฝังหลักพระพุทธศาสนาให้แก่เยาวชน^{๑๓}

๓) ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการในวัด

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการในวัดนั้น ในปัจจุบันนั้น วัดมีการจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร^{๑๔} ป้ายคติธรรม พุทธภาษิต ในเชิงวิชาการ^{๑๕} เพื่อเพิ่มพูนความรู้ของประชาชนที่เข้ามาพักผ่อนหรือทำบุญในวัด^{๑๖} และวัดมีการปรับปรุงพัฒนาการบูรณาการกับระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่^{๑๗} สร้างวัดให้เป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้^{๑๘} มีการจัดกิจกรรม

^๕สัมภาษณ์ นางธมน จ้อยแหง, นักวิชาการศึกษา ชำนาญการพิเศษ, วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙.

^๖สัมภาษณ์ พระครูพิทักษ์พรหมรังษี, เจ้าอาวาสวัดพรหมรังษี, วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙.

^๗สัมภาษณ์ พระครูวิจิตรธรรมานุสิฐ, ดร., เลขานุการเจ้าคณะเขตดอนเมือง – หลักสี่, วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙.

^๘สัมภาษณ์ พระเทพพิทักษ์ อดิพโล, เลขานุการเจ้าอาวาสวัดพรหมรังษี, อ้างแล้ว.

^๙สัมภาษณ์ นางสาววรรณดี สนชัย, ผู้อำนวยการเขตดอนเมือง, อ้างแล้ว.

^{๑๐}สัมภาษณ์ พระครูพิทักษ์พรหมรังษี, เจ้าอาวาสวัดพรหมรังษี, อ้างแล้ว.

^{๑๑}สัมภาษณ์ นางธมน จ้อยแหง, นักวิชาการศึกษา ชำนาญการพิเศษ, อ้างแล้ว.

^{๑๒}สัมภาษณ์ พระครูวิจิตรธรรมานุสิฐ, ดร., เลขานุการเจ้าคณะเขตดอนเมือง – หลักสี่, อ้างแล้ว.

^{๑๓}สัมภาษณ์ พระครูปริยัติคุณาทร, เจ้าคณะแขวงสีกัน – ท่งสองห้อง, อ้างแล้ว.

^{๑๔}สัมภาษณ์ พระครูพิทักษ์พรหมรังษี, เจ้าอาวาสวัดพรหมรังษี, อ้างแล้ว.

^{๑๕}สัมภาษณ์ พระเทพพิทักษ์ อดิพโล, เลขานุการเจ้าอาวาสวัดพรหมรังษี, อ้างแล้ว.

^{๑๖}สัมภาษณ์ พระครูชัยสารสุนทร, เจ้าอาวาสวัดเวฬุวนาราม, อ้างแล้ว.

^{๑๗}สัมภาษณ์ นางธมน จ้อยแหง, นักวิชาการศึกษา ชำนาญการพิเศษ, อ้างแล้ว.

^{๑๘}สัมภาษณ์ พระครูวิจิตรธรรมานุสิฐ, ดร., เลขานุการเจ้าคณะเขตดอนเมือง – หลักสี่, อ้างแล้ว.

ที่สร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง^{๑๙} จัดการเรียนการสอนธรรมะแก่นักศึกษาที่เรียน กศน. ทั้งที่วัด และ กศน.ชุมชน ได้เข้าใจถึงพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง^{๒๐}

๔) ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ ร่มรื่น

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขต ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ ร่มรื่นนั้น วัดมีการจัดบริเวณเป็น สัดส่วน สะอาด สงบ ร่มรื่น สวยงาม อาคารเสนาสนะมั่นคง เป็นระเบียบ^{๒๑} แบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน เขต พุทธาวาส เขตสังฆาวาส และเขตสาธารณสงเคราะห์^{๒๒} จัดสถานที่วัดให้เป็นสวนสาธารณะ มีการจัด กิจกรรมปลูกป่า^{๒๓} จัดทำเป็นศูนย์สมุนไพรเพื่อให้เกิดเครือข่ายการศึกษาเกี่ยวกับยาสมุนไพร^{๒๔} วัด ควรมีการประสานงานกับภาครัฐให้เข้ามาดูแลหรือช่วยเหลือในเรื่องของการจัดการขยะ และการตัด กิ่งไม้ภายในวัดเป็นประจำ^{๒๕}

๕) ด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการ

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขต ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการนั้น ทางวัดนั้นควรมีการจัดทำ แผนการบริหารจัดการวัดอย่างต่อเนื่อง^{๒๖} และมีการพัฒนาแผน^{๒๗} มีการจัดกิจกรรมในการพัฒนาวัด ร่วมกับชุมชน จัดการระบบการบริหารให้เท่าทันสังคมสมัยใหม่^{๒๘} มุ่งเน้นไปที่การสร้างระบบการ บริหารจัดการวัด คือการบูรณะ ดูแล หรือการสร้างขึ้นมาใหม่^{๒๙} จัดทำปฏิทินงานประจำเดือนของวัด เพื่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติในทางเดียวกัน^{๓๐}

๖) ด้านการจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขต ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัดนั้น วัดควรจัดสร้าง

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระครูปริยัติคุณาทร, เจ้าคณะแขวงสีกัน – พุ่งสองห้อง, อ่างแล้ว.

^{๒๐} สัมภาษณ์ นางสาววรรณดี สนชัย, ผู้อำนวยการเขตดอนเมือง, อ่างแล้ว.

^{๒๑} สัมภาษณ์ พระเทพพิทักษ์ อดิโพล, เลขานุการเจ้าอาวาสวัดพรหมรังษี, อ่างแล้ว.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นางธมน จ้อยแหง, นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ, อ่างแล้ว.

^{๒๓} สัมภาษณ์ พระครูวิจิตรธรรมนุสิฐ, ดร., เลขานุการเจ้าคณะเขตดอนเมือง – หลักสี่, อ่างแล้ว.

^{๒๔} สัมภาษณ์ พระครูปริยัติคุณาทร, เจ้าคณะแขวงสีกัน – พุ่งสองห้อง, อ่างแล้ว.

^{๒๕} สัมภาษณ์ นางสาววรรณดี สนชัย, ผู้อำนวยการเขตดอนเมือง, อ่างแล้ว.

^{๒๖} สัมภาษณ์ พระเทพพิทักษ์ อดิโพล, เลขานุการเจ้าอาวาสวัดพรหมรังษี, อ่างแล้ว.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นางสาววรรณดี สนชัย, ผู้อำนวยการเขตดอนเมือง, อ่างแล้ว.

^{๒๘} สัมภาษณ์ นางธมน จ้อยแหง, นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ, อ่างแล้ว.

^{๒๙} สัมภาษณ์ พระครูวิจิตรธรรมนุสิฐ, ดร., เลขานุการเจ้าคณะเขตดอนเมือง – หลักสี่, อ่างแล้ว.

^{๓๐} สัมภาษณ์ พระครูปริยัติคุณาทร, เจ้าคณะแขวงสีกัน – พุ่งสองห้อง, อ่างแล้ว.

แผนผังวัด ป้ายชื่อวัด ป้ายสถิติบอกจำนวนศาสนบุคคลภายในวัด^{๓๑} ป้ายแสดงรายนามของเจ้าอาวาส ป้ายแสดงประวัติโดยย่อ^{๓๒} รั้วแสดงบริเวณที่ตั้งวัด ถนนและทางภายในวัด การสาธารณูปโภคภายในวัด ห้องสุขาสาธารณะ ที่พักผ่อนในบริเวณวัด^{๓๓} ไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ความสะอาดและความ เป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาส พื้นที่อื่นๆ ภายในวัด^{๓๔} ทำป้ายโมเดลแผนที่วัด ให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน^{๓๕} จัดแผนผังวัดให้เหมาะสมแก่การ เป็นสถานที่พักผ่อนจิตใจ^{๓๖}

๔.๖ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

การศึกษาวิจัย “การพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยโดยการแสดงแผนภาพ ดังแผนภาพที่ ๔.๑ ได้ดังนี้

^{๓๑} สัมภาษณ์ พระครูชัยสารสุนทร, เจ้าอาวาสวัดเวฬุวนาราม, อ้างแล้ว.

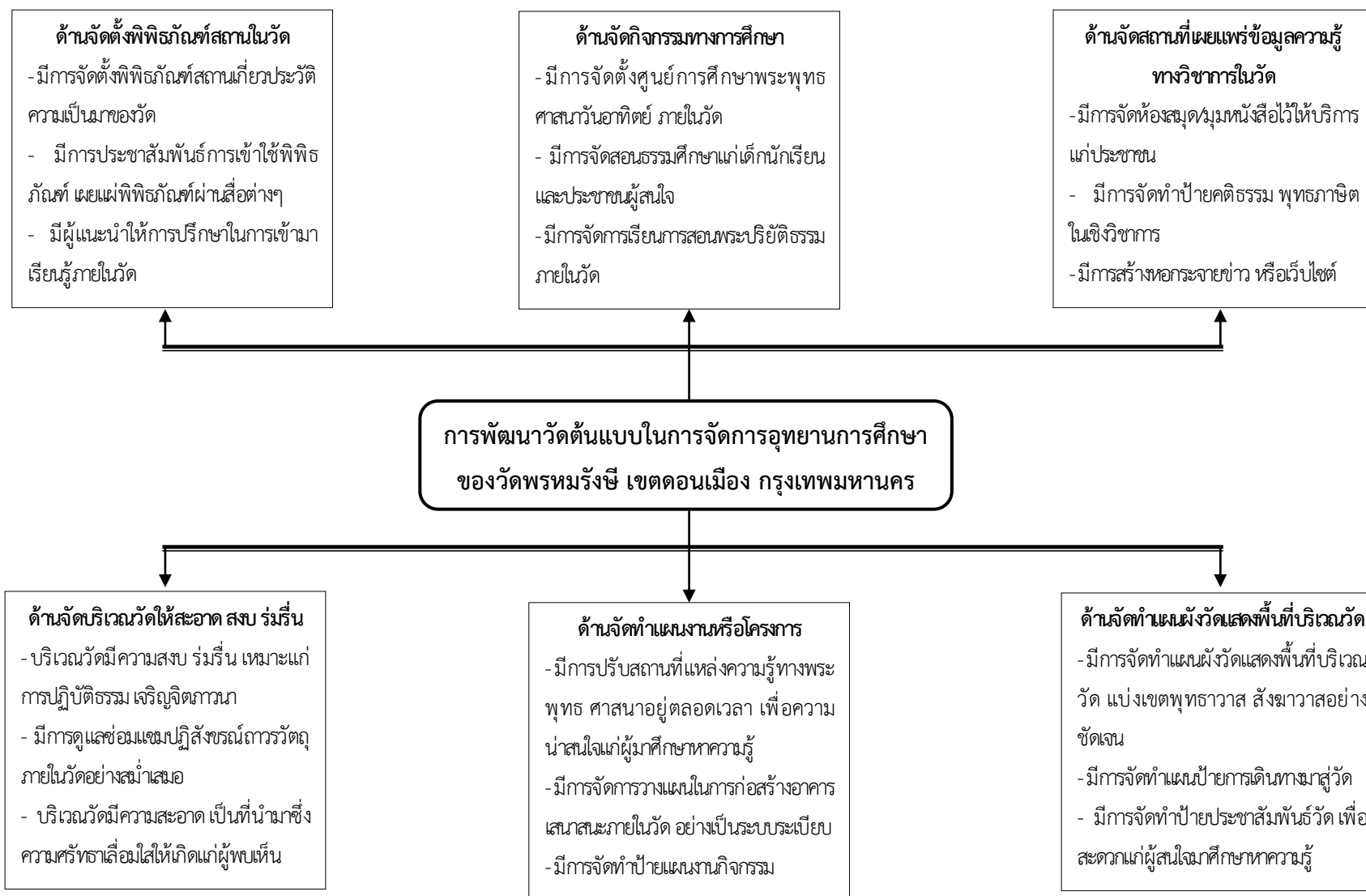
^{๓๒} สัมภาษณ์ พระครูวิจิตรธรรมนุสิฐ, ดร., เลขานุการเจ้าคณะเขตดอนเมือง – หลักสี่, อ้างแล้ว.

^{๓๓} สัมภาษณ์ พระเทพพิทักษ์ อดิพโล, เลขานุการเจ้าอาวาสวัดพรหมรังษี, อ้างแล้ว.

^{๓๔} สัมภาษณ์ นางธมน จุ้ยแหง, นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ, อ้างแล้ว.

^{๓๕} สัมภาษณ์ พระครูปริยัติคุณาทร, เจ้าคณะแขวงสีกัน – พังสองห้อง, อ้างแล้ว.

^{๓๖} สัมภาษณ์ นางสาววรรณดี สนชัย, ผู้อำนวยการเขตดอนเมือง, อ้างแล้ว.

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการ

จากแผนภาพที่ ๔.๑ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาวัดต้นแบบในการจัดการอุทยานการศึกษาของวัดพรหมรังษี เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามแล้วนำไปสอบถามกับประชาชนในชุมชน โดยแบ่งออกเป็น ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานในวัด ๒) ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา ๓) ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการในวัด ๔) ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ ร่มรื่น ๕) ด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการ ๖) ด้านการจัดทำแผนผังวัด แสดงพื้นที่บริเวณวัด สามารถสรุปได้ดังนี้

๑) ด้านจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานในวัด พบว่า วัดมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานเกี่ยวประวัติความเป็นมาของวัด วัดมีการประชาสัมพันธ์ การเข้าใช้พิพิธภัณฑสถาน วัดมีการเผยแพร่พิพิธภัณฑสถานผ่านสื่อต่างๆ วัดมีผู้แนะนำให้การปรึกษาในการเข้ามาเรียนรู้ภายในวัด และวัดมีการพัฒนาพิพิธภัณฑสถานสิ่งที่มีอยู่ภายในวัด เป็นที่น่าสนใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

๒) ด้านจัดกิจกรรมทางการศึกษา พบว่า วัดมีการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมภายในวัด วัดมีการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์ ภายในวัด วัดจัดสอนธรรมศึกษาแก่เด็กนักเรียนและประชาชนผู้สนใจ วัดจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด และวัดมีการจัดสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานแก่ประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

๓) ด้านจัดสถานที่เผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางวิชาการในวัด พบว่า วัดมีห้องสมุด/มุมหนังสือ วัดมีการจัดนิทรรศการส่งเสริมการศึกษา วัด มีการจัดทำป้ายคติธรรม วัดมีการส่งเสริมพระสงฆ์ไปสอนในโรงเรียนต่างๆ และวัด มีหอกระจายข่าว หรือเว็บไซต์ของวัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

๔) ด้านจัดบริเวณวัดให้สะอาด สงบ ร่มรื่น พบว่า บริเวณวัดมีความสะอาด เป็นที่น่ามาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสให้เกิดแก่ผู้พบเห็น บริเวณวัดมีความสงบ ร่มรื่น เหมาะแก่การปฏิบัติธรรมเจริญจิตภาวนา บริเวณวัดมีสิ่งปลูกสร้างที่ปลูกสร้างขึ้นอย่างเป็นระเบียบ มีความเรียบร้อย สวยงามเป็นส่วน วัดมีพระภิกษุสงฆ์สามเณรคอยดูแลช่วยรักษาความสะอาดบริเวณวัดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความสะอาดอยู่ตลอดเวลา และวัดมีการดูแลซ่อมแซมปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัดอย่างสม่ำเสมอ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

๕) ด้านจัดทำแผนงานหรือโครงการ พบว่า วัดมีการจัดการวางแผนในการก่อสร้างอาคารเสนาสนะภายในวัด อย่างเป็นระบบระเบียบ วัดมีการวางแผนงาน ประชุมปรึกษาหาแนวทางพัฒนาวัดอย่างสม่ำเสมอ วัดมีการจัดทำป้ายแผนงานกิจกรรมภายในวัด วัดมีการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา และวัดมีการปรับสถานที่แหล่งความรู้ทางพระพุทธ ศาสนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อความน่าสนใจแก่ผู้มาศึกษาหาความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

๖) ด้านจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด พบว่า วัดมีการจัดทำแผนป้ายการเดินทางมาสู่วัด พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการวางแผนงานพัฒนาวัดกับทางคณะสงฆ์ภายในวัด วัดมีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์วัด เพื่อสะดวกแก่ผู้สนใจมาศึกษาหาความรู้ วัดมีการจัดทำแผนผังวัดแสดงพื้นที่บริเวณวัด แบ่งเขตพุทธาวาส สัมมาวาสอย่างชัดเจน และวัดมีการจัดทำป้ายบอกอาคารสถานที่ เพื่อสะดวกแก่ผู้มีความประสงค์จะไปในสถานที่ต่างๆ ภายในวัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง